

בענין שני ימים של ר"ה

שניהם קדש עכ"ל, אמר רבה מתקנת רבן יוחנן בן זכאי ואילך זיננה מותרת, דתנן משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיבו מקצלין עדות החדש כל היום, אמר ליה אביי והא רב ושמואל דאמרי תרויביהו זיננה אסורה, אמר ליה אמיינא לך אנא רבן יוחנן בן זכאי ואת אמרת לי רב ושמואל, ולרב ושמואל קשיא מתניתין, לא קשיא הא לן והא לכו ע"כ לשון הגמ'.
ופירש"י (בד"כ הא לן והא לכו) וז"ל לבני ארץ ישראל שעושיין יום אחד מותרת, אבל לדידן בני גולה אסורה, שהרי עדיין אנו עושיין שני ימים ועודנו כבתחילה מפני אותה תקנה ראשונה לא מפני ספק, הלכך הואיל ולא פסקו מאללנו משהתחלנו אין להקל ולומר אין מנהגנו זה מפני תקנה ראשונה אלא מפני הספק וזיננה מותרת, הא לא אמרינן דכיון דלא פסקה אותה תקנה מאללנו שנה אחת לעשות יום אחד עדיין צאיסורנו הראשונה עמדנו להיותם כיום ארוך עכ"ל.

ומבואר מרש"י שצחו"ל שני הימים של ראש השנה נחשבים לקדושה אחת [כלומר כאילו שני הימים של ראש השנה הם יום אחד ארוך של קדושה ששניהם כודאי יו"ט הם], שמאחר שצזמן בית המקדש היה אפשר שיצואו עדים מן המנחה ולמעלה ואז היו נוהגים שני ימים צתורת ודאי, ממילא בכל שנה

ביאור דברי הגמ' "הא לן והא לכו" וקושיית הרש"ש

א ראש השנה דף ז' ב' א' - איתמר שני ימים טובים של ראש השנה, רב ושמואל דאמרי תרויביהו נולדה צבה אסורה צבה [שאם נולדה ציננה ציום הראשון של ר"ה אסורה צאכילה גם ציום השני, ופירש"י הטעם וז"ל שהם ודאי חוק קצוע להיות כיום ארוך מדרבנן שמתחילה לא מחמת ספק התחילו לעשותן עכ"ל, דתנן צראשונה היו מקצלין עדות החדש כל היום, פעם אחת נשתהו העדים לצא ונתקלקלו הלויים צשיר, התקינו שלא יבו מקצלים את העדים אלא עד המנחה, ואם צאו עדים מן המנחה ולמעלה נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש [ופירש"י וז"ל ואם צאו עדים מן המנחה ולמעלה אף על פי שאין מונין למועדות מהיום לא מזלזלין ציה צבאי שלשים אלא גומרין אותו צאיסורו כאשר הוצרכו עד המנחה ממלאכה בן נוהגין וגומרין אותו צקדושתו, אלמא תחילת עשיית שני ימים לראש השנה אפילו צצית דין הוב ולא מספק, שהרי ודאי ציום טוב למחר ואף על פי בן תקנו לעשותו, שמע מינה חק חכמים ומלותן היה לעשותן צצאו עדים אחר המנחה, והרחוקים יש עליהם לעשותן צכל שנה שמה יצאו עדים אחר המנחה וברי קדושתו אחת, ואין כאן לומר ממה נפשך חד מינייהו חול דשמה אין כאן חול אלא

וא"כ קשה איך אמר רבי יוסי שצ"ה שגולדה בראשון אסורה בשני דהיינו שיש להם דין של קדושה אחת, והלא רבי יוסי היה דר בארץ ישראל וכבר נתבאר שרצה סובר שצ"ה אין דינם כקדושה אחת.

ויעיין ברש"ש שמתמה על קושיית התוס' ח"ל וקשיא לי הא גם בארץ ישראל לא היו עושין יום אחד אלא במקום הועד או סמוך לו בתוך התחום כמ"ש הרא"ש (בסיון ד') בשם רב האי גאון, וא"כ להרחוקים אף צ"ה יתכן שיהיה צ"ה אסורה, והוא אחי שפיר מה שהקשו התוס' מרבי יוסי שהיה בארץ ישראל וכו' עכ"ל.

וכוונתו להקשות שכשאמרה הגמ' "והא להו" צפשוט אין הכוונה לכל ארץ ישראל אלא רק למקום הועד [דהיינו מקום הצית דין שקידשו בו את החודש], וכמו שצ"ה פירש הצ"ח המאור (ב' ב' מדפי הרי"ף), שהרי מלבד מקום הועד לא ידעו אם נקבע ראש השנה באותו יום או ביום שלאחריו [שהרי שלוחי צ"ד שהודיעו לכל את קביעות ראש השנה לא יוכלו להודיעם באותו היום], ולפ"ז אין מקום לקושיית התוס', שאע"פ שרבי יוסי היה בארץ ישראל מכל מקום י"ל שלא היה במקום הועד, וממילא דינו שיהיה שדר צח"ל ושפיר ס"ל שצ"ה שגולדה צ"ה ראשון של ר"ה אסורה צ"ה שני.

ועכ"פ מקושיית התוס' מוכח שהם סוברים שמה שאמרה הגמ' "והא להו" הכוונה היא לכל בני ארץ

נקבעו שני הימים של ראש השנה צח"ל לקדושה אחת בתורת ודאי שהרי בכל שנה קיים חשש זה שמה יבואו העדים מן המנחה ולמעלה ויעשו שני הימים בתורת ודאי, ולכן אף לאחר שנחרצו צ"המ"ק וריצ"ז תיקן שיקבלו עדים מן המנחה ולמעלה מכל מקום עדיין נשארה התקנה לבני צח"ל, וממילא גם בזמן הזה נחשבים שני הימים של ר"ה צח"ל לקדושה אחת. אבל בארץ ישראל שצ"המ"ק היה קיים לא נהגו תמיד את שני הימים של ראש השנה בקדושה אחת, שהרי אם באו עדים לפני המנחה עשו רק יום אחד קודש, ורק אם באו עדים מן המנחה ולמעלה נהגו שני הימים בקדושה אחת, ממילא לא שייך לומר שהדין של קדושה אחת ישאר אף לאחר תקנת ריב"ז שהרי לא היה קבוע בכל שנה לנהוג את שני הימים בקדושה אחת, וממילא רצה סובר שהדין הוא שצ"ה צ"ה שגולדה צ"ה ראשון של ר"ה מותרת צ"ה שני שממה נפשך אחד משני הימים הוא יום חול, אבל צח"ל צ"ה שגולדה צ"ה אסורה צ"ה.

ויעיין בתוס' (בד"ה הא לן והא להו) שהקשו ח"ל וא"ת לרי יוסי דאמר בעירובין (ל"ט א) גבי שני ימים של ר"ה נולדה בראשון אסורה בשני, והא ר' יוסי בארץ ישראל הוה לאחר חורבן וא"כ שתי קדושות הן ואמאי צ"ה אסורה וכו' עכ"ל. וכוונתם להקשות שמצואר מהגמ' שלפי רצה רק צח"ל שייך לומר ששני הימים של ראש השנה הם קדושה אחת,

יהיה קיים, דהנה איתא במשנה (שם דף י"ח ע"ג) וז"ל על ששה חדשים שלוחין יולאין על ניסן מפני הפסח וכו', וכשהיה בית המקדש קיים יולאין אף על אייר מפני פסח קטן עכ"ל. וחזינן שכבר שלחו שלוחים בשביל פסח שני בזמן שזיכהמ"ק היה קיים. ומאחר שתקנת השלוחים נתקנה רק לאחר שקלקלו הכותים ונתצטלו המשואות, ממילא יש להוכיח שכבר נתצטלו המשואות בזמן שזיכהמ"ק היה קיים.

ולפ"ז יש לתמוה על הא דאיתא בירושלמי בראש השנה (פ"ג סוף ה"ב) וז"ל מי ציטל את המשואות, רבי ציטל את המשואות עכ"ל. ומבואר שהמשואות נהגו עד ימי רבי יהודה הנשיא שחי ברצה שנים לאחר החורבן, וא"כ לא התחילו לשלוח שלוחים עד ימי רבי. ותמוה, שהרי מבואר במשנה שכבר נהגו לשלוח שלוחים בזמן שזיכהמ"ק היה קיים. [ועיי' בספר דורות הראשונים (ח"ב) ערך ד' עמ' 133] שמכח קושיא זו הגיה את הירושלמי שזריך לומר "רצן גמליאל".

ועוד יש לתמוה על הא דאיתא במשנה בראש השנה (כ"א ע"ג) וז"ל על שני חדשים מחללין את השצת על ניסן ועל תשרי שצבן שלוחין יולאין לסוריא וכו' עכ"ל, ומבואר שהשלוחים הלכו רק עד סוריא. וקשה, דאיתא במשנה (שם דף כ"ב ע"ב) וז"ל ומאין היו משיאין משואות מהר המשחה לסרטבא וכו' ומצית צלתין לא

ישראל, אלא שזה תמוה שלכאורה רק במקום הועד ידעו מהקציעות של ראש השנה ולא בשאר ארץ ישראל.

בירור זמן ביטול המשואות

ב] והנראה לומר ציישוב קושיית ברש"ש, דהנה איתא במשנה בר"ה (כ"ג ע"ג) וז"ל בראשונה היו משיאין משואות [מדליקין מדורות בראשי ההרים], משקלקלו הכותים התקינו שיבו שלוחין יולאין עכ"ל. ופירש"י (בר"ה בראשונה) וז"ל בראשונה היו משיאין משואות לאחר שקידשו החודש, ולא היו נריכין לשכור שלוחים לשלוח לגולה להודיע, כי המשואות מודיעים אותן עכ"ל.

ומבואר מהמשנה שצזמן קדום לא הוצרכו לשלוח שלוחים, אלא שהדליקו מדורות בראשי ההרים [שנקראו "משואות"], וידעו הכל מיד את קציעות ראש חודש [שהדליקו מדורה בראש ההר ומיד ראו את המדורה בראש ההר השני והדליקו גם הם מדורה בראש ההר, וכן הלכה עד שצזמן קצר ידעו הכל מקציעות ראש חודש], אלא שלאחר זמן ציטלו את המשואות מחמת קלקול הכותים, והוצרכו לשלוח שלוחים, ואז לא ידעו מקציעות ראש השנה עד שהשלוחים הגיעו להם.

אלא שזריך בירור, מתי ציטלו את המשואות. ונראה להוכיח שעכ"פ ציטלו המשואות היה בזמן שצית המקדש

1. חורבן הבית היה בשנת 3828 לבריאת העולם, ורבי יהודה הנשיא לא נפטר לפני שנת 3948.

זו משם אלא מוליך ומציא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש עכ"ל. הרי שהמשואות הלכו עד ה"גולה" דהיינו לצני צבל [וכדאיתא בגמ' (שם כ"ג: ז) שגולה היינו פומצדיתא], וא"כ כשצטלו את המשואות ושלחו שלוחים תחתיהם מסתמא הלכו לצבל כמו המשואות, וא"כ למה כתוב במשנה שהשלוחים הלכו לסוריא. [ועיי' בתוי"ט ב"ה (פ"ג מ"ה) שעמד צבה, ותירך שכוונת המשנה היא שהשלוחים הלכו לצבל דרך סוריא].

אמנם יעוין במאירי (י"ב י"ח א) שתירך את הקושיות הג"ל וז"ל וראוי לשאול בזמן שצית המקדש קיים האריך היו שלוחים יולאין והלא במשואות היו מודיעין שאף לאחר חורבן היו נוהגים צבה כמו שאמרו בתלמוד המערב רבי צטל את המשואות ורבי לאחר חורבן היה, אלא שגדולי המפרשים פירשו שלא היו המשואות נעשין תחלה אלא כנגד צבל אצל סוריא ושאר מחוזות הרחוקים שבצדדים אין מקום להודעה על פי משואות והיו שלוחים יולאים להם לעולם, והוא שנאמר במשנה שאחר זו שצבה שלוחים יולאים לסוריא כמו שיתבאר עכ"ל.

וכוונת המאירי היא שלעולם יש לומר שלא נתצטלו המשואות עד זמנו של רבי וכמו שמבאר צירושלמי, ומה שמבאר במשנה שנהגו לשלוח שלוחים בזמן שציהמ"ק היה קיים היינו משום שאפילו בזמן המשואות היו שם מקומות

[כגון סוריא] שלא ראו את המשואות והולכרו לשלוח שלוחים להודיעם, וציה תירך ג"כ למה אמרה המשנה שהשלוחים הלכו לסוריא, שהרי צשאר המקומות לא שלחו שלוחים אלא שסמכו על המשואות.

והעולה מדברי המאירי הוא שלא נתצטלו המשואות עד זמנו של רבי יהודה הנשיא, ולכן עד זמנו של רבי צכל מקום שהלכו המשואות ידעו מיד אם ראש השנה הוא יום אחד או שני ימים, שהרי אם צאו עדים קודם המנחה וקידשו אותו יום אז מיד צאותו לילה השיאו את המשואות [וכמו שמבאר בראש השנה (כ"ג: ז) שהשיאו את המשואות צליל ל"א] וידעו מיד צכל מקום שראש השנה צאותה שנה הוא רק יום אחד. ואע"פ שמבאר צירושלמי (י"ב פ"ג ה"א) שאסור להשיא משואות ציו"ט, מכל מקום מותר להשיא צליל ל"א, שהרי אם קידשו יום ל' להיות ראש השנה אז נהגו ראש השנה רק יום אחד וממילא ליל ל"א הוא מולאי יום טוב.

יישוב קושיית הרש"ש על פי המאירי

[ג] ולפ"ז מיושבת קושיית הרש"ש שהקשה איך כתבו התוס' שראש השנה הוא קדושה אחת צכל ארץ ישראל והלא לא ידעו מהקציעות של ראש השנה רק צמקום הועד, שהרי לפי מה שנתבאר ע"פ המאירי יולא שצזמן שציהמ"ק היה קיים כל צני ארץ ישראל ידעו את הקציעות של ראש השנה שהרי

והוקצטו לנו צדין קדושה אחת אין ענינה פוסק ממנו, וכן הדין בכל שהוא חוץ לתחום ירושלים שהרי לא היו שלוחים יולאין חוץ לתחום ונמצא כל ימיכם בעשיית שני ימים כצני גולה, אבל לדידהו ר"ל צצית הועד וירושלם ותחומה שנשתנה מנהגם מתקנת רצן יוחנן ואילך לקבל עדים כל היום וכו' עכ"ל.

הרי מצואר מדברי המאירי שרק במקום הועד אמרינן שראש השנה הוא שתי קדושות וולכן מה שאמרה הגמ' "והא לכו" הכוונה רק למקום הועד, אבל בכל ארץ ישראל הוא קדושה אחת כמו חו"ל. וקשה, שהרי המאירי בעלמנו כתב שהמשואות היו נוהגים עד ימי רבי, ונמצא שלא היה שום חילוק בין מקום הועד לשאר ארץ ישראל שכולם ידעו מיד את הקביעות של ראש השנה.

בירור דעת המאירי ופולגות הראשונים בביאור שיטת רבה

ה] ונראה שמדברי המאירי עלמנו למדנו תירוץ לקושיא זו, דהנה איתא בגמ' לקמן (ב"ב ז') וז"ל רבא אמר אף מתקנת רצן יוחנן צן זכאי ואילך צי"ה אסורה, מי לא מודה רצן יוחנן צן זכאי שאם צאו עדים מן המנחה ולמעלה שנוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש עכ"ל. ופירש"י (ב"ב ז' מי לא מודה) וז"ל אף על גב דתקן לקבל עדות החדש כל היום להיות מוגין למועדות מן הראשון ואפילו צאו עדים לאחר המנחה, אבל מלעשות יום טוב שני לא נעקרה תקנה ראשונה

לא נתצטלו המשואות עד הרצה שנים לאחר חורצן ציהמ"ק, וממילא אתי שפיר מה שמצואר מרש"י ותוס' שמה שאמרה הגמ' "והא לכו" היינו לכל ארץ ישראל, שכל צני ארץ ישראל לא נהגו צ' ימים של ראש השנה בקדושה אחת, שהרי ידעו אם צאו עדים לפני המנחה וקידשו רק את היום הראשון של ראש השנה.

ואין לומר דא"כ גם צצבל ראוי להיות קדושה אחת שהרי גם צצבל ידעו את הקביעות של ראש השנה על פי המשואות, שיש לומר שמאחר שלא היו כל המקומות צחו"ל שוים ווכמו שנתצאר שלא הלכו המשואות לסוריא] ממילא לא פלוג רצן צחו"ל ואמרו שצבל המקומות שצחו"ל הדין הוא שראש השנה הוא קדושה אחת, ולכן צי"ה שנולדה צזה אסורה צזה.

סתירה בדברי המאירי

ד] אלא שלפ"ז יש להקשות מדברי המאירי סתרון אהדדי, שהרי כתב המאירי לקמן (ב"ב ז' ז') וז"ל ותירלו הא לן והא לכו, כלומר לדין צני צבל ושאר הגליות שמאחר שהותקנה תקנה ראשונה שלא לקבל עדים מן המנחה ולמעלה ושלא למנות אלא מיום שני לא פסקו מעשיית שני ימים של ראש השנה ולא נחדש אללנו שום חדוש צתקנת רצן יוחנן צן זכאי צי"ה אסורה דמאן לימא לן שאין מנהגנו מתקנה ראשונה אלא מפני הספק והלא על הדרך שהורגלנו צזה אנו עושין אותם עדיין והילכך הואיל

ממקומה עכ"ל. דהיינו שרצה פליג על רצה וסובר שאף לאחר תקנת רצן יוחנן בן זכאי שמקבלים עדים כל היום, הדין הוא שאם צאו העדים מן המנחה ולמעלה שנוהגים צ' ימים של ראש השנה בקדושה אחת [וכל תקנתו היתה רק שיום הראשון של ר"ה נקבע להיות א' תשרי ולא יום צ'].

ובפשטות כוונת הגמ' היא שרצה ורצה נחלקו אם לאחר תקנת ריב"ז שייך שינהגו צ' ימים בצית הועד בקדושה אחת, שרצה סובר שלאחר תקנת ריב"ז אם צאו עדים מן המנחה ולמעלה וקידשו אותו יום להיות ראש השנה אז לא ינהגו במקום הועד שני ימים של ראש השנה [ולכן ס"ל שלאחר תקנת ריב"ז ציבה שנולדה ציום ראשון מותרת ציום שני], וכן מפורש בדברי רש"י שכתב צשיטת רצה (ב' ה' ד"ה מתקנת) וז"ל מתקנת רצן יוחנן בן זכאי שהחזיר הדבר ליושנו לקבל עדותן כל היום ולקדש היום ממלא שאין צית דין עושין שני ימים וכו' עכ"ל, אבל רצה פליג וס"ל שאף לאחר תקנת ריב"ז נוהגים שני ימים של ראש השנה בקדושה אחת אם צאו עדים מן המנחה ולמעלה [ולכן אף לאחר תקנת ריב"ז הדין הוא שציבה שנולדה ציום ראשון אסורה ציום שני].

אמנם יעוין צמאירי שם שמצואר מדבריו דפליג על רש"י וס"ל דלכולי עלמא אף לאחר תקנת ריב"ז נהגו שני ימים של ראש השנה אם צאו עדים מן המנחה ולמעלה, שהרי כתב המאירי

וז"ל ואע"פ שלאחר חורבן וכו' החזיר רצן יוחנן בן זכאי את הדבר ליושנו לקבל עדות החדש כל היום כולו ואפילו צאו עדים מן המנחה ולמעלה יהו מוגין מאותו היום, מ"מ הואיל ואף למחר היו נוהגין קודש כעין תשלומין אחר שלא נהגו צראשון קדושה ודאית אע"פ שהראשון עיקר הקדושה הרי הם כצני גולה לעשות שני ימים ומתוך כך נתקבלו בקדושה אחת לאסור של זה צזה, ולענין ציאור מיהא תחלה היו סבורין לומר [דהיינו שיטת רצה] שציבה מותרת מתקנת רצן יוחנן ואילך הואיל ולא היתה שם עיקר קדושה אלא יום אחד, והקשה ממנה לרצ ושמואל שהיו אומרים ציבה אסורה, ותירצו הא לן והא להו, כלומר לדין צני צצל ושאר הגלויות שמאחר שהתקנה תקנה ראשונה שלא לקבל עדים מן המנחה ולמעלה ושלא למנות אלא מיום שני לא פסקנו מעשיית שני ימים של ראש השנה ולא נתחדש אצלנו שום חידוש צתקנת רצן יוחנן בן זכאי ציבה אסורה דמאן לימא לן שאין מנהגנו מתקנה ראשונה אלא מפני הספק והלא על הדרך שהורגלנו צהם אנו עושין אותם עדיין והילכך הואיל והוקצעו לנו צדין קדושה אחת אין ענינה פוסק ממנו וכן הדין צכל שהוא חוץ לתחום ירושלים שהרי לא היו שלוחים יולאין חוץ לתחום ונמצא כל ימיהם צעשיית שני ימים כצני גולה, אבל לדידכו ר"ל צצית הועד וירושלם ותחומה שנשתנה מנהגם מתקנת רצן יוחנן ואילך לקבל עדים כל היום ושלא לנהוג עיקר קדושה צשני אע"פ שהיו נוהגין קודש כעין תשלומין

את המשואות. ולדעת רצה [לפי רש"י] לאחר תקנת ריב"ז היו יכולים להשיא משואות זליל ל"א אפילו אם צאו עדים מן המנחה ולמעלה שהרי באופן זה נהגו ראש השנה רק יום אחד. אבל מדברי המאירי יולא שלדעת רצה אם צאו עדים מן המנחה ולמעלה לאחר תקנת ריב"ז וקבעו יום ל' להיות ראש השנה לא היו יכולים להשיא את המשואות זליל ל"א מאחר שאף רצה סובר שנוהגים ז' ימים של ראש השנה, והרי מצוה צירושלמי שאסור להשיא משואות ציום טוב.

ולפ"ז מיושבת הסתיירה צדצרי המאירי, שהמאירי הוכרח לפרש שמה שאמרה הגמ' "והא להו" היינו רק במקום הועד, שאע"פ שצימי ריב"ז עדיין היו נוהגים להשיא משואות מכל מקום לא היה שייך לעשות כן היכא שצאו עדים שראש השנה מן המנחה ולמעלה שהרי אז נהגו ז' ימים של יו"ט, וליל ל"א לא יהיה מולאי יו"ט.

אבל שמכל מקום תירוצו לקושיית הרש"ש על התוס' במקומו עומד, שהרי יש לומר שהתוס' סוברים כהמאירי צדצרי ופליגי עליו צדצרי, שהם סוברים כהמאירי שצימי ריב"ז עדיין היו משיאין משואות, אבל פליגי עליו וסוברים כרש"י שרצה ורצה נחלקו צדצרי אם נהגו ז' ימים לאחר תקנת ריב"ז באופן שצאו עדים מן המנחה ולמעלה, שרצה ס"ל שצדצרי זה לא נהגו אלא יום אחד, ולכן שפיר יש לומר שמה שאמרה הגמ' "והא להו" ר"ל לכל בני ארץ ישראל, שמאחר שליל

הואיל ומ"מ אינה עיקר קדושה הרי הן כשתי קדושות ונולדה צדצרי מותרת צדצרי, ואי אהא יכול לפרש בתקנת רבן יוחנן בן זכאי לקבל עדות החדש כל היום ושלא לנהוג קדושה צשני כלל שהרי אמרו למטה מי לא מודי רבן יוחנן שנוהגין היו היום קודש ולמחר קודש אלמא פשוט היה להם שנוהגין היו קודש צשני הימים אלא שלצני ירושלים הואיל ואין עיקר קודש צשני הווי לכו כשתי קדושות ומ"מ העלו צדצרי אה"כ [דהיינו שיטת רצה] שאף לאחר תקנת רבן יוחנן בן זכאי צדצרי אסורה אף צירושלים הואיל ומ"מ נוהגין היו קודש צשני הימים אע"פ שאין להם עיקר קודש אלא יום אחד אחר המעשה דנין והרי הם אולם כקדושה אחת הואיל וצדצרי הועד היו נוהגין כן עכ"ל.

ומבואר מדברי המאירי שאף רצה סובר שלאחר תקנת ריב"ז נוהגים ז' ימים של ראש השנה אם צאו עדים מן המנחה ולמעלה ויום ראשון של ראש השנה יהיה א' תשרי, ופלוגתת רצה ורצה היא שרצה סובר שלא נחשב קדושה אחת מאחר שלאחר תקנת ריב"ז עיקר הקדושה היא רק ציום הראשון [ויום השני הוא רק כעין תשלומין], ורצה פליגי וסובר שנחשב כקדושה אחת מאחר שסוף סוף היו נוהגים קדושה שני ימים בתורת דואי.

והבה לעיל ציארנו שהיו יכולים להודיע ע"י המשואות אם קידשו ראש השנה ציום ל', שהרי באופן זה ליל ל"א יהיה מולאי יום טוב והיו רשאים להשיא

חידושי רבי

שני ימים של ר"ה

יעקב משה

ל"א לא נתקדש בקדושת יום טוב ממילא ידעו כל בני ארץ ישראל שראש השנה הוא
היו יכולים להשיא המשואות, וא"כ רק יום אחד.
אפילו אם באו עדים מן המנחה ולמעלה

